

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

laatinut ALECTIA A/S

Annettu: 22.11.2012
Korvaa: -
Versio: 2

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1. Tuotetunniste:** **KERABIT KBL 20/100**
Tuotenro 346
- 1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella:** Kumibitumieristyksien pohjustusaine.
- 1.2.2. Toimialakoodi** F 41 Talonrakentaminen
F 42 Maa- ja vesirakentaminen
- 1.2.3. Käyttötarkoituskoodi** 13 Rakennusmateriaalit
- 1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot:** Nordic Waterproofing Oy, Puistokatu 25-27, 08150 Lohja, puh. 010 851 1000,
S-posti: info@kerabit.fi
- 1.4. Häät puhelinnumero:** Soita Myrkytystietokeskus, puh. (09) 471 977 (suora) tai (09) 4711 (vaihe)
myrkytystapauksissa. Avoinna 24 t/vrk.

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

- 2.1. Aineen tai seoksen luokitus:** R10 Xn;R20/21 Xi;R38 (1999/45/EY)
Flam. Liq. 3;H226 Acute Tox. 4;H312 Acute Tox. 4;H332
Skin Irrit. 2;H315 (CLP 1272/2008)

2.2. Merkinnät:		Varoitusmerkit
Sisältää:	Ksyleeni.	
R-lausekkeet:	R10 Syttyvää. R20/21 Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle. R38 Ärsyttää ihoa.	Haitallinen
S-lausekkeet:	S23 Vältettävä höyryn hengittämistä. S25 Varottava kemikaalin joutumista silmiin. S36/37 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä. S46 Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.	
Muut merkinnät:	Ei.	

- VOC-merkinnät:** VOC-raja-arvo (kat. A/h): 750 g/l (2010).
Tuotteen VOC-pitoisuus: max. 643 g/l.

- 2.3. Muut vaarat:** Ei.
Seos ei täytä PBT- eikä vPvB-kriteerejä.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2. Seokset**

CAS-nro EF-nro	REACH rek.nro	%	Kemiallinen nimi:	DSD- luokitus CLP- luokitus	Huom.:
1330-20-7 215-535-7	-	50-70	Ksyleeni	R10 Xn;R20/21 Xi;R38 Flam. Liq. 3;H226 Acute Tox. 4;H312 Acute Tox. 4;H332 Skin Irrit. 2;H315	1, 2
8052-42-4 232-490-9	-	20-30	Bitumi	Ei	-
100-41-4 202-849-4	-	2,5-20	Etyyliibentseeni	F;R11 Xn;R20 Flam. Liq. 2;H225 Acute Tox. 4;H332	1, 2, 4
40027-38-1 254-754-2	-	< 0,5	Oleaatti, yhdiste (Z)-N-oktadek-9- enyylipropaani-1,3-diamiinin kanssa (M-kerroin = 10)	Xn;R22 Xi;R38-41 N;R50 Acute Tox. 4;H302 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam.1;H318 Aquatic Acute 1;H400	-

R- ja H-lausekkeiden sanamuoto kohdassa 16

- 1) Aine on orgaaninen liuotin.
2) Aine on haihtuva.
4) Mahdollisesti syöpää aiheuttavat.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

- Hengitys:** Raitis ilma ja lepo valvonnassa. Hakeudu mahd. lääkärin hoitoon. Kutsuttava ambulanssi, jos henkilö on tajuton. Jos potilas ei hengitä, on annettava tekohengitystä. Hengittävä potilas on asetettava kylkiasentoon ja pidettävä lämpimänä.
- Iho:** Poista heti saastuneet vaatteet. Pese aina iho huolellisesti saippualla ja vedellä. Käytä mahd. ihonpuhdistusainetta. Pesun jälkeen iho voidellaan rasvaisella voiteella. Jos on ihottumaa tai muita ihovaivoja: hakeudu lääkärin hoitoon.
- Silmät:** Huuhtelee heti huolellisesti vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Poista mahd. piilolinssit. Avaa silmä kokonaan. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos ärsytys jatkuu.
- Nieleminen:** Huuhtelee suu heti huolellisesti ja juo vettä. Älä oksenna. Hakeudu lääkärin hoitoon.
- Palohaava:** Huuhtelee vedellä kunnes kipu häviää. Älä irrota kiinni palanutta bitumia. Poista vaatteet, jotka eivät ole palaneet kiinni – hakeudu lääkäriin/sairaalaan; jos mahdollista, jatka huuhtelua kunnes lääkäri pääsee jatkamaan hoitoa.
- Muut tiedot:** Lääkärille annettava käyttöturvallisuustiedote tai etiketti.
- 4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet:** Höyryjen hengitys voi aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä, huimausta, tilsyyttä ja päänsärkyä. Ärsyttää ihoa. Silmiin joutuneet roiskeet voivat aiheuttaa ärsytystä.
- 4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet:** Ei erityistä, välitön hoito on välttämätön.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1. Sammutusaineet:** Palo sammutetaan vaahdolla, jauheella, hiilihapolla tai vesisumulla. Älä käytä vesisuihkua, se levittää paloa.
- 5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat:** Palossa voi muodostua mm. hiilimonoksidia, hiilidioksidia ja nokea.
- 5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet:** On sovittava ympäristön mukaan – suurempiin paloihin käytetään kuitenkin yleensä koko suojaapukua ja ilmalla varustettua hengityssuojainta. Palopaikan lähellä olevat säiliöt siirretään tai pidetään viileinä vedellä/vesisumulla.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa:** On oltava hyvä tuuletus. Käytä samoja suojarusteita, jotka mainitaan kohdassa 8. Ota huomioon räjähdysvaara. Poista kaikki syttymislähteet.
- 6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:** Jätteitä ei saa päästää viemäriin, maahan, vesistöihin, järviin ym.
- 6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:** Jätteet kerätään granulaatilla, hiekalla tai vastaavalla palamattomalla materiaalilla ja pannaan jätesäiliöihin.
- 6.4. Viittaukset muihin kohtiin:** Suojarustetyyppi – katso kohta 8. Hävitys – katso kohta 13.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet:** Vältä iho- ja silmäkosketusta. Vältä höyryjen hengitystä. Sisätiloissa on käytettävä mekaanista tuuletusta. Tupakointi ja avotulen käyttö kielletty.
- 7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet:** Säilytettävä tiiviisti suljetussa pakkauksessa viileässä ja hyvin tuuletetussa paikassa. Noudata tulenarkojen nesteiden säilytystä koskevia sääntöjä. Säilytettävä varmasti, lasten ulottumattomissa eikä elintarvikkeiden, rehuaineiden, lääkkeiden ym. kanssa tai lähellä.
- 7.3. Erityinen loppukäyttö:** Katso käyttö – kohta 1.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1. Valvontaa koskevat muuttujat:****HTP-arvot**

Aineen nimi	CAS-nro	Raja-arvo	Huomautus
Ksyleeni	1330-20-7	50 ppm 220 mg/m ³ (8 h) 100 ppm 440 mg/m ³ (15 min)	Iho
Etyylibentseeni	100-41-4	50 ppm 220 mg/m ³ (8 h) 200 ppm 880 mg/m ³ (15 min)	Iho, liite 2
Oikeusperusta:	HTP-arvot 2012		
Huomautuksia:	Iho: Imeytyy ihon läpi. Liite 2: Biologisten indikaattorien raja-arvot on luetteloitu liitteessä 2.		
Mittausmenetelmät:	Mainittujen raja-arvojen noudattamista voidaan tarkistaa työhygieenisillä mittauksilla.		

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet:

On oltava hyvä tuuletus. Juoksevan veden ja silmänhuuhtelupullon on oltava lähellä. Työalueella ei saa tupakoida, syödä, juoda eikä säilyttää tupakkaa, ruokaa tai juomia. Henkilökohtaisia suojarusteita ei saa säilyttää muiden vaatteiden lähellä. Suojarusteita ei saa käyttää ruokatauoilla. Pese kädet ennen taukoja, aterioita, WC:ssä käyntejä ja tehdyn työn jälkeen. Käytä mietoa saippuaa ja vettä ja sen jälkeen rasvaista voidetta. Vettä ja puhdistusainetta on otettava mukaan, jos työtä ei tehdä työmaaparakin tai kokoontumispaikan lähellä.

Henkilökohtaiset suojoimenpiteet, kuten henkilönsuojaimet

Hengityksensuojaus:

Käytä ilmalla varustettua kokonaamaria. Lyhytaikaisessa työssä (enintään 1 tunti päivässä) voi käyttää A2-suodattimella varustettua kokonaamaria.

Käsien suojaus:

Käytä esim. nitrilikumista valmistettuja suojakäsineitä (paksuus $\geq 0,36$ mm, tunkeutumisaika noin 40 minuuttia) mahd. puuvillasisäkäsineillä. Suojakäsineet 4H-käsineet, Barrier tai vast. mahd. puuvillakäsineet ja lisäksi suositellaan ohutta käsineitä (tunkeutumisaika > 480 minuuttia).

Silmien tai kasvojen suojaus:

Käytä kasvonsuojainta roiskeita aiheuttavassa työssä. Ei tärkeä, kun käyttää kokonaamaria.

Ihonsuojaus:

Käytä suojapukua tai haalareita, jos työ on niin likaista, että tavalliset työvaatteet eivät suojaa ihokosketukselta tuotteen kanssa. Roiskeita aiheuttavassa työssä on lisäksi käytettävä huppua, kypärää tai suurella lipalla varustettua lakkia.

Ympäristöaltistumisen torjuminen:

Ei erityisiä.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto:	Musta, nestemäinen	Höyrynpaine:	Ei määrätty
Haju:	Luonteenomainen	Höyryntiheys:	Ei tietoja
Hajukynnys:	Ei tietoja	Suhteellinen tiheys:	0,910 g/cm ³
pH:	Ei merkityksellinen	Liukoisuus:	Liukenee orgaaniseen liuottimeen
Sulamis- tai jäätymispiste:	Ei tietoja	Jakautumiskerroin: n-oktanolivesi:	Ei tietoja
Kiehumispiste ja kiehumisalue:	> 130 °C	Itsesyttymislämpötila:	> 430 °C
Leimahduspiste:	27 °C	Hajoamislämpötila:	Ei tietoja
Haihtumisnopeus:	Ei tietoja	Viskositeetti:	Ei tietoja
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut):	Ei tietoja	Räjähävyys:	Ei tietoja
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja:	1-7 til.-%	Hapettavuus:	Ei merkityksellinen

9.2. Muut tiedot

Sekoittuu veteen: Ei

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1. Reaktiivisuus:	Höyryt voivat syttyä leimahduspisteen ylittävissä lämpötiloissa muodostaen räjähtäviä sekoituksia ilman kanssa.
10.2. Kemiallinen stabiilisuus:	Tuote on stabiili käytettäessä toimittajan ohjeiden mukaan
10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus:	Ei tunnettuja.
10.4. Vältettävät olosuhteet:	Vältä lämpöä, avotulta ja syttymislähteitä.
10.5. Yhteensopimattomat materiaalit:	Vältä voimakkaita hapettimia.
10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet:	Korkeissa lämpötiloissa voi muodostua terveydelle vaarallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**

Hengitys:	Terveydelle haitallista hengitettynä. Höyryjen hengitys voi aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä, huimausta, tylsyyttä, päänsärkyä, päihtymystä ja alennettua reaktiokykyä sekä tajuttomuutta pitoisuuksien ollessa korkeita.
Iho:	Terveydelle haitallista joutuessaan iholle. Ärsyttää ihoa. Ksyleeni voi imeytyä ihon läpi.
Silmät:	Roiskeet silmiin ja höyryt ärsyttävät.
Nieleminen:	Voi olla ärsyttävää. Voi tuntua pahalta. LD50 (suun kautta, rotta) liuottimelle: > 2000 mg/kg.
Pitkäaikaisvaikutukset:	Pitkäaikainen/toistuva höyryjen hengitys tai ihokosketus voivat vahingoittaa maksaa, munuaisia ja keskushermostoa, esim. aivoja, jolloin oireina voivat olla mm. väsymys, päänsärky, keskittymis- ja muistihäiriöt. Tuote sisältää ksyleeniä, joka saattaa vahingoittaa lisääntymiskykyä. Pitkäaikainen ja toistuva ihokosketus tuotteeseen saattaa aiheuttaa ihosyöpää. IARC (kansainvälinen syöväntutkimuskeskus) arvioi, että joissakin eläinkokeissa bitumiliuoksilla on ollut syöpää aiheuttava vaikutus iholle sivellettyinä. IARC arvioi, että etyylibentseeni saattaa aiheuttaa syöpää ihmisille (ryhmä 2B).

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1. Myrkyllisyys:	Bitumia ei pidetä ympäristölle haitallisena. Liuotin on vaarallista useille kalalajeille. LC50 (kala), 96 hr.: > 1-<= 10 mg/l.
12.2. Pysyvyys ja hajoavuus:	Bitumi on hyvin hitaasti hajoavaa. Liuotin on biologisesti hajoavaa. Liuotin haihtuu helposti.
12.3. Biokertyvyys:	Liuotin ei aiheuta bioakkumulaatiota vesiympäristöön.
12.4. Liikkuvuus maaperässä:	Testitiedot eivät ole saatavissa.
12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset:	Seos ei täytä PBT- eikä vPvB-kriteerejä.
12.6. Muut haitalliset vaikutukset:	Tuote kelluu vedessä. Voi levitä vesiympäristössä.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät**

Jätteet, jäännökset ym. on jätettävä kemikaalijätteinä kansallisten ja paikallisten sääntöjen mukaisesti.

EWC-koodi: 08 01 11

Tuotteen kanssa saastuneet absorptioaineet (granulaatti, hiekka ym.), käytetyt suojarusteet ym. EWC-koodi: 15 02 02.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

Kuljetus on toteutettava kansallisten ja/tai kansainvälisten vaarallisen rahdin kuljetusta koskevien sääntöjen mukaisesti.

ADR/RID

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristö vaarat	Muut tiedot
1139	PINNOITELIUOS	3	III	Ei	Vaaran tunnusnumero 30

IMDG

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristö vaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	EmS: F-E, S-E

ADN

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristö vaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	-

IATA

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristö vaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	-

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle:

Ei mitään.

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti:

Ei sovellettavissa.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö:

Alle 18-vuotiaat eivät saa käsitellä tuotetta. Erityiset säännöt koskevat opiskelevia nuoria. Tuotteen ruiskutusta on vältettävä.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi:

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole suoritettu.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Muutokset:	2. painos. Muutokset kohdissa 1 ja 8.
Lyhenteet:	PBT: Hitaasti hajoava, biokertyvä, myrkyllinen (Persistent, Bioaccumulative and Toxic). vPvB: Hyvin hitaasti hajoava, hyvin biokertyvä (very Persistent and very Bioaccumulative). VOC: Haihtuva orgaaninen yhdiste (Volatile Organic Compound). DSD: Ainedirektiivi (Dangerous Substance Directive). CLP: CLP-asetus (1272/2008) (Classification, Labelling and Packaging). LD50: Kuolettava annos 50 % (Lethal Dose 50 %). LC50: Tappava pitoisuus 50 % (Lethal Concentration 50 %).
R-lausekkeista:	R10 Syttyvää. R11 Helposti syttyvää. R20 Terveydelle haitallista hengitettynä. R20/21 Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle. R22 Terveydelle haitallista nieltynä. R38 Ärsyttää ihoa. R41 Vakavan silmävaurion vaara. R50 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.
H-lausekkeista:	H225 Helposti syttyvä neste ja höyry. H226 Syttyvä neste ja höyry. H302 Haitallista nieltynä. H312 Haitallista joutuessaan iholle. H315 Ärsyttää ihoa. H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä. H332 Haitallista hengitettynä. H400 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.
Koulutusvaatimukset:	Käyttäjän on osattava suorittaa työ, hallittava tarpeelliset turvatoimet ja tunnettava tämän käyttöturvallisuustiedotteen sisältö.
Muut tiedot:	Tätä tuotetta on säilytettävä, käsiteltävä ja käytettävä hyvän teollisen työhygieenisen käytännön mukaisesti.
Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa (s-posti):	Susanne Brandt Hansen (sbha@alectia.com)

Loppuhuomautus: Koska emme tunne käyttäjän työolosuhteita emmekä voi niihin vaikuttaa, huomautamme, että käyttäjälle kuuluu aina tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtyminen voimassa olevien sääntöjen noudattamiseksi. Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu toimittajan antamien tietojen sekä voimassa olevan EU- ja kansallisen lainsäädännön pohjalta.